سال دوم ـ شماره ۲۶۶ (روزنامه یومیه عصر) تك شماره شش شاهی

اطلاعات

عصر اشنبه

۱ امرداد ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۴ محرم ۱۳۴۶

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: ع. مسعودی

ناشر: مرکز اطلاعات ایران

محل اداره: ـ خیابان لاله‌زار عنوان تلگرافی: اطلاعات

نمره تلفون ۴۴۴

قیمت اشتراك: یکساله ششماهه سه ماهه

طهران ولایات: ۱۰۰ قران - ۵۰ قران - ۲۵ قران

خارجه: - ۱۲۰ قران - ۶۰ قران - ۳۰ قران

طلا در بازار

نوع	خرید	فروش
۱ لیره عثمانی	۴۲/ قران	۴۲/۵۰ قران
۱ لیره انگلیسی	۴۷/ ۵۰ «	۴۷/۵۰۰ «
ده مثقالی طلا	۵۰ ۷۵۰ «	۵۱/ «
اشرفی	۱۵/۷۵۰ «	۱۶/ «
پنجهزاری	۷ ۷۰۰ «	۷/۸۰۰ «
یك پهلوی	۱۰/ «	۱۰/۱۰۰ «
دو پهلوی	۲۰/ «	۲۰/۲۰۰ «
۲۰ فرانك طلا	۳۲/۵۰۰ «	۳۳ «

مظنه بروات تلگرافی خارجه

نوع	خرید	فروش
۱ لیره انگلیسی لندن	۴۹-۶۰ قران	۵۰/ قران
صد روپیه بمبئی	۳۶۸/ «	۳۷۲/ «
صد روپیهٔ بغداد	۳۶۹/ «	۳۷۳/ «
صد فرانك پاریس	۴۰۰/ «	۴۰۴/ «
صد بلکا بروکسل	۱۴۲/۲ «	۱۴۴/۲ «
صد فرانك ژنو	۱۹۷/ «	۱۹۹/ «
صد لیر ایطالی	۵۵—۵۰ «	۵۶/۲۰ «
صد دلار نیویرك	۱۰۲۶ «	۱۰۳۵ «
صد مارك برلن	۲۴/۱۵ «	۲۴۳۵/ «

مذاکرات مجلس امروز در لایحه برقراری مستر مکاسکی بجای دکتر میلسپو

مجلس شورای ملی

جلسه ۱۲۲

مورخه یکشنبه اول مرداد ۱۳۰۶

سه ساعت بظهر مجلس بریاست آقای پیرنیا تشکیل گردیده صورت جلسه قبل قرائت و تصویب گردید

قبل از دستور

یاسائی اظهار داشت موضوع مهم قابل توجهی که خواستم عرض کنم و امروز موقع را مغتنم شمرده‌ام راجع به اجرای قانون ممیزی وطرز جریان آن دروزارت مالیه است چندی است وزارت مالیه شروع باجرای قانون ممیزی ولی بطور ناقص نموده است و بااین ترتیب دارد اصول مالکیت را ازبین میبرد بنده بااینکه تماسی با مسئله خالصجات انتقالی وغیره نداشتم معهذا از جاهای دیگری که بمن مراجعه شده وارد قضیه شده‌ام دیدم طرز رفتار مامورین ممیزی وحشتناك است در دفاتر وزارت مالیه دفتری است موسوم به رقبه و اغلب املاك مردم صورتش در آن رقبات است و اخیرا اداره جزو جمع سواد آن رقبات را برای مامورین ممیزی فرستاده منجمله شنیدم اسم هزار دره دراصفهان در آن رقبه است ومامورین ازمردم اسم دهاتی که دررقبات ثبت است پرسیده آن نقاط را ضمیمه خالصه می کنند واین قضیه باعث نگرانی عمومی شده است واین صورت رقبات باعث شده است که ممیزی نسبت باملاکی که دررقبه اسمش نیست موقوف شود و این یك ترتیب خیلی بدی را فراهم کرده است و این اقدام ازنقطه نظر توسعه فلاحت کاملا مضر است ـ یکی دیگر ازمسائل مهم مسئله انقلاب دعوی درمالیه است ابتدا مالیه مدعی ملکی میشود خورده خورده صورت تداعی پیدا کرده بتدریج دعوی منقلب شده وزارت مالیه مالك ومتصرف شده طرف مدعی می شود بنده مراسلاتی از وزارت مالیه دارم که بمدعی میگوید شما اسناد تان را بدهید به بینیم چرا مالك هستید بعد کم کم صورت دعوائی پیدا میکند این مسئله بر خلاف قانون اسلام است و اقدامی است که تزلزل در اصل مالکیت می اندازد یکی دیگر ازاقدامات مالیه این است وقتی که یك محلی را ممیزی کردند و دیدند عایداتش بنفع مالیه است قبول میکنند واگر عایداتش بد بود صحیح نمیدانند خواستم تذکر بدهم راجع بمسائلی که بعرض رسانیدم مجلس و دولت توجه خاصی بفرمایند و البته آقای وزیر مالیه هم که تشریف دارند مسبوق خواهند شد و اقدام لازمه می نمایند باید از طرف دولت اقدامی بشود که این قرطاس بازی از بین برود برای چه یك کار جزئی را این قدر بجریان دوسیه بازی میاندازند باید تشکیلات وزارت مالیه بشکل بسیط تر و سهل تری در بیاید و ما نمی توانیم بك عایدی و مخارج غیر مناسبی را برای خود تهیه کنیم ما الان که وارد رسیدگی به بودجهٔ تفصیلی شده‌ایم خیال میکنیم میشود دو سه کروراز بودجه وزارت مالیه کم کرد و اینکه میگویند نمیشود و کارها عقیم می ماند خیر اشتباه است در اغلب ادارات جز سیگار کشیدن و نقل گوئی کار دیگری ندارند و بنده معتقدم تشکیلات اساسی برای مالیه باید داده شود و این مسئله انقلاب دعوی که ابتدا وزارت مالیه مدعی میشود که املاك را بعنوان خالصه ضبط کند موقوف شود و این اصل خطرناکی است که اصل مالکیت را ازبین میبرد

اظهار شد وارد دستور شویم

زوار مخالف واظهار داشت مطلبی که بنده میخواهم عرض کنم مربوط بعصمت وعفت ایرانیت و راجع بحفظ ناموس ایرانی است وخوب است آقایان موافقت فرمایند که گفته شود

بورود دردستور رای گرفته تصویب نشد

افسر اظهار داشت درعرایض جلسه اخیر بنده راجع بسهم کشی مطالبی که عرض کرده بودم باعث سوء تفاهم وموجب اعتراض آقایان گردید واظهاراتی شد که هیچ مربوط بعرایض بنده نبود بنده بهیچ وجه طرفدار لامرکزیت نیستم وهیچ وقت عرایض بنده دراین قسمت نبود بالاخره باید کاری کرد که نمایندگان ولایات حوایج محلی خودرا اظهار دارند ودر اظهار عقاید خود آزاد باشند نه اینکه بااین ترتیب جلوگیری کرد خوب است آقایان این تیر های زهرآلودرا بطرف همدیگر پرتاب نکنند

زوار اظهار داشت مطلب مهمی را که میخواستم بعرض آقایان برسانم وروزنامه کوشش هم در مقاله خود نوشته راجع بشوفر های عرب بین النهرین است بنده نمی دانم بچه جهت این عرب های لجام گسیخته درمملکت ما اینطور فجایع وتعدیات می نمایند وتحت هیچ نفوذی نمی روند (همهمه وکلاء اینطور نیست اینحرف رسمیت ندارد) اجازه بدهید بنده فجایع آنهارا عرض کنم (همهمه وکلاء مجلس جای این صحبت‌ها نیست) اینها بناموس و میکنند (همهمه وکلا این مطالب شایسته نیست گفته شود) اجازه بدهید بنده عرض کنم (وکلاء بشماچه مربوط است تظلمیه باید جلوگیری کند وظیفه تظلمیه است) زوار ـ این‌ها با مقدرات این مملکت بازی میکنند (همهمه زیاد ـ این حرف ها چیست که شما دراینجامیکوئید زنك ممتد رئیس) (همهمه وکلا)

اظهار شد وارد دستور شویدجمعی اظهار داشتند جواب این حرف‌های بیمعنی باید گفته شود.

زوار ـ اجازه بدهید توضیحی عرض کنم.

رئیس ـ همین قدر که گفتید کافی است برای ضبط در تاریخ کفایت می کند (خنده حضار)

دهستانی ـ اول راجع بعدلیه‌های ولایات میخواستم از وزیر عدلیه تقاضا کنم که مردم را از انتظار بیرون بیاورند عرض دیگرم راجع به امنیه عراق است که به امورحقوقی دخالت کرده و خواستم تذکر بدهم که از این جریانات و خلاف کاری‌ها جلوگیری شود

اظهار شد وارد دستور شوید سعدهٔ مخالف وعقیده داشتند باید جواب حرف های زوار گفته شود

(آقاسید یعقوب ـ حرف غلطی زده نباید اینقدر صحبت کرد)

(کازرونی ـ باید گفت که غلط کرده است)

شریعت زاده ـ راجع به تذکری که آقای زوار دادند باید عرض کنم که رفع اشتباه بشود قطع از این که ذکر این بیان بهیچ وجه موضوع و موردی ندارد ونبایستی درمجلس شوری ملی گفته شود (صحیح است) زیرا حاکمیت ملت نسبت بتمام افراد باقی است وهیچ فرد وهیچ ملتی نمیتواند در مقابل عظمت قانون داخلی مملکت تصور این را بکند که میشود تخلف کرد (صحیح است) و امیدوارم ایشان در این قبیل صحبت ها که میخواهند بگویند قبلا بابعضی ازرفقای خودشان مشورت بکنند و شاید بعضی مطالب که در مجلس موضوع نداشته باشد مصلحت نباشد که گفته شود (صحیح است) در هر حال هیچ چیزی در مقابل حاکمیت ملت اثر ندارد (صحیح است) و هرفرد متجاوزی بدون استثنا مجازات خواهد شد (صحیح است»

اظهار شد وارد دستور شویم دیگر کسی مخالف نبود

لایحه برقراری مستر میکاسکی

وزیر مالیه ـ لایحه ایست راجع به کفالت رئیس کل مالیه تقدیم وتقاضای دو فوریت می نمایم.

لایحهٔ مزبور بطریق ذیل قرائت گردید:

ساحت محترم مجلس شورای ملی

چنانچه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است از چندی قبل دولت مشغول مطالعه ومذاکره در تجدید کنترات رئیس کل مالیه بود چون قانون ٤ اسد ۱۳۰۱ در بعضی قسمتها ومواد کاملا واضح وروشن نبود چون در اجرای این قانون بترتیبی عمل میشد که در نظر هیئت دولت آن رویه کاملا مطابق مفهوم و مدلول قانون مزبور نبود ـ چون بتجربه مدلل شده بود وضعیاتی که ناشی از ابهام قانون و یا تعبیرات و اثرات مترتبه از آن تولید گردیده از نقطه نظر مصالح و مقتضیات مملکتی محتاج به اصلاح است چون در کنترات دکتر میلسپو حکمیت خاصی برای رفع اختلافات بین دولت و رفتار مشارالیه باقانون مقرر شده بود که در قانون ٤ اسد ۱۳۰۱ مذکور نگردیده وبا حدود و مقررات آن قانون نیز مباینت داشت و بعلاوه از نقطه نظر حفظ اصول اساسی بهیچوجه دولت نمی توانست مصدق چنین حکمیتی بشود لهذا پس از مداقه و مطالعه کامل با در نظر گرفتن اصول مذکوره فوق دولت موادی برای کنترات جدید رئیس کل مالیه تهیه و بدکتر میلسپو در ۲۴ خرداد پیشنهاد نمود چنانچه آقایان محترم ملاحظه فرموده اند پیشنهاد دولت مبنی بر توضیح بعضی مواد قانون ٤ اسد وتکمیل پاره نواقصی بود که در عمل مشاهده و لزوم اصلاح آن محرز گردیده است پس از مدتی مذاکره و تبادل نظر با دکتر میلسپو ازطرف دولت تجدید نظر وبعضی اصلاحات در مواد پیشنهادی شده ودر تاریخ ۲۸ تیر ماه مجددا بمشارالیه ابلاغ گردید البته آقایان آن موادرا ملاحظه کرده‌اند اخیرا از طرف دکتر میلسپو جوابی مبنی بر عدم قبول خدمت ریاست کل مالیه باشرایط پیشنهادی رسیده باینملاحظه دولت ناگزیر از این است که در صدد برآید اشخاصی که از حیث اطلاعات و مقام خود لیاقت کامل اداره کردن امورمالی ایران راداشته باشند پیدا نماید ـ چون نیل به مقصود مذکوره فوق چند هفته فرصت لازم دارد وچون دولت معتقد نیست فترتی در ترتیب مقرره سابق راجع باداره کردن امورمالی مملکت پیش بیاید و ازطرف دیگر چون بتصویب رسانیدن شرایط جدید کنترانی که رئیس کل مالیه در نظر دارد مستلزم مدتی وقت است لهذا در نظر گرفته شده است که کفالت ریاست مالیه برای مدت ۵۱ روز که ازمدت کنترات مستر مکاسکی خزانه دار فعلی باقی مانده بمشار الیه محول گردد تادر خلال این مدت پیشنهاد قطعی خودرا دولت بمجلس تقدیم نماید نظر بمراتب فوق ازساحت محترم مجلس شورای ملی تقاضا میشود که بانصویب ماده واحده ذیل با قید دوفوریت اختیارات مقرره درقانون ٤ اسد ۱۳۰۱ را به مستر میکاسکی برای مدت کفالت مشار الیه اعطاء نماید.

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد که مستر میکاسکی را بکفالت ریاست کل مالیه برقرار نماید ـ مستر میکاسکی برای مدت ۵۱ روز دارای اختیاراتی خواهد بود که قانون ٤ اسد ۱۳۰۱ برای رئیس کل مالیه سابق مقرر داشته است

رئیس ـ مذاکراتی که میشود راجع به فوریت قسم اول است ـ آقای دکتر مصدق

دکتر مصدق ـ بنده همیشه با فوریت مخالفم وحالاهم در اصل موضوع عرضی دارم

مخالفی نبوده بفوریت قسم اول رای گرفته تصویب شد

فوریت ثانی مطرح مخالفی نبوده اخذ رای بعمل آمده فوریت دوم نیز تصویب گردید

دکتر مصدق ـ دریکی از جلسات بنده نسبت بمالیه و اختیاراتی که برطبق قانون بمستشار کل مالیه داده شده بود عقایدی اظهار کردم وبعدهم وعده دادم که اگر موقع برسد عقاید خودم را نسبت به اعمال رئیس کل مالیه در مجلس بعرض برسانم ـ البته هرکسی محاسنی دارد معایبی هم دارد امور مالیه مادر تحت ریاست دکتر میلسپو و وزراء وقت مدت ۵ سال موقتا رضایت بخش بود زیرا که حقوق ادارات قبل از آمدن رئیس کل مالیه همیشه به تاخیر می افتاد معوق می ماند ودراواخر هر برج نمیرسید وحتی قبل از آمدن ایشان چند ماه حقوق ادارات معوق بود ولی بعداز آمدن ایشان و اختیاراتی که بایشان داده شده بود نگرانی های پیش رفع شده وانتظاماتی در باب وصول مالیات و تعدیل مخارج پیدا شده بودو در حقیقت انتظامات خوبی پیدا کرده و این انتظامات راجع بوصول مالیات و تعدیل حقوق ادارات بود که یك احساسات اداری برای میسیون امریکائی فراهم کرد و مردم هم رفته رفته عادت کرده بودند مالیات های خودرا بدون اصول مسامحه کاری که قبل از اینها معمول بوده بپردازند ولی این نکته را باید تصدیق کرد وگفت که تنها تصدی شخص رئیس کل مالیه عامل مؤثر بهبودی اوضاع مالیه مملکت نبود بلکه تشکیلات جدید مملکت ونظام جدید بیشتر سبب شد که بتواند موفقیت کامله حاصل کند.

خوب بخاطر دارم موقعی که در جنك بین المللی بنده اختیاراتی برای مالیه داده شده بود رئیس مالیه طهران آمد پیش من واظهار کرد که چهارصد نفر ژاندارم داریم واین عده در حوالی خوارو ورامین نمی توانند مالیات وصول کنند زیرا تمام آنها تفنك ندارند وشاید بیشتر ازصد نفر آنها تفنك نداشتند وبنده شرحی بوزارت جنك نوشتم وجواب دادند که یك قبضه تفنك نیست بعد فکر کردم راه دیگری پیدا کنم اطلاع پیدا کردم که مقداری تفنك از سیستم های مختلف دراداره گمرك است بانجا نوشتم واز آنجا ۱۳۰ قبضه تفنك مختلف فرستادند که به ژاندارم‌ها دادیم ـ بالاخره باید تصدیق کرد وضعیت مامورین وصول این طور بود ووقتی این طور باشد البته چندان مؤثر واقع نمی شود باینجهت است که عرض میکنم تنها تصدی شخص دکتر میلسپو نبود بلکه باید تشکر خودرا به پیشگاه آنکسی تقدیم داریم که اساس بودند ـ مالیه هرقدر درتحت تشکیلات منظم باشد ولی تا این قسمت تامین نباشد نمی تواند کار بکند صدور حوالجات چندان اشکالی ندارد عمده وصول آنها است

اما اینکه عرض کردم وضعیت مالیه موقتا رضایت بخش است بدو جهت است یکی از نظر مالیه مملکت یکی از نظر مالیه ملت ـ اگر در راپرت سیزدهم

خود رئیس کل مالیه ملاحظه کنید می بینید ثروت ملی رو به تنزل است البته میدانید وقتی که اساس یا منبع خشك شد مالیات موضوع ندارد و هر قدر مالیه خوب باشد تاثیر ندارد این بود که عرض کردم مالیه مملکت ما موقتا رضایت بخش است بنابراین مالیه ما آنوقت کاملا رضایت بخش خواهد بود که ثروت ملی رو بتزاید باشد ـ بااین تفصیل وبا این اعمال خوبی که بنده از رئیس کل مالیه عرض کردم و در وزارت مالیه است وشخص دکتر میلسپو آنچه باید نسبت بکارهای خود بکند کرده است معذالك بنده بااختیارات دکتر میلسپو مخالف بودم یعنی با وضع و ترتیب این اختیارات مخالف بودم و عقیدهٔ را که اتخاذ می کنم البته پیش خود دلیلی را هم اقامه میکنم و بعد از آنکه صحیح آمد عرض میکنم ـ بنده با اختیارات دکتر مخالف بودم زیرا اختیارات ایشان بعضی ها مربوط بامور اداری مالیه بود و بعضی حقیقة مربوط بامور اداری مالیه نبود و میشد گفت اختیاراتی است سیاسی و بنده با این قسم اختیارات مخالفم. خوب در نظر دارم روزی که رئیس کمپانی نفط جنوب مستر فرلی که با بنده خصوصیت داشت بایکنفر ازروسای نفط جنوب مستر جاکس برای دیدن بمنزل بنده آمده بودند گفتند این اشخاصی که درمجلس راجع بقرارداد ومراسلهٔ دولت درکابینه مستوفی معترض بودند چه میگفتند بنده برای او شرح همان مذاکراتی که شده بود و بیشتر آن اعتراضات را خود شاهزاده وزیر مالیه در آن موقع می فرمودند باو گفتم ـ واقعا بنده هیچ ملتی را مثل انگلیس ها ملت منصفی نمی دانم شخص مستر جاکس تمام را تصدیق کرد و بی اختیار یاد فرمایش خود آقای رئیس الوزراء که آن وقت وزیر فواید عامه بودند افتادم که در کمیسیون بنده گفته بودم چرا امضا کردید ایشان گفتند ما چه بکنیم برحسب دستور دولت کمیسیونی مرکب از وزیر مالیه ـ وزیر خارجه ومن ورئیس کل مالیه و مستر فرلی برای این کار تشکیل شد و هر چه فرلی گفت دکتر میلسپو هم تصدیق کرد این گذشت و این را هم بگویم که شخص رئیس الوزراء را واقعا منصف و آدم راست وصحیحی میدانم زیرا ایشان وقتی به مشکلاتی بر خوردند واشتباهی را دیدند فورا تصدیق کرده در صدد جبران آن بر میایند هر کاری راکه بگوئیم خیط شده فورا تصدیق میکنند نه اینکه بکلی شانه خالی کنند

بنده در چندی قبل در روزنامه‌ها تصویب نامه‌هائی خواندم که باز راجع به همان قرار داد های کمپانی نفط جنوب بود و پیش خود گفتم شاهزاده وزیر مالیه که خودشان جزو معترضین بودند چه شد که این تصویب نامه را دادند بنده آن تصویب نامه‌هارا که در روزنامه هم نوشته شده و به نمره ۲۸۸۵ از کابینه آقای هدایت گذشته است عینا قرائت میکنم (عین موادی که در چندی قبل راجع به واگذاری اراضی بکمپانی نفط جنوب درج شده بود قرائت کردند)

به موجب این تصویب نامه مجموع اراضی واگذاری ۱۴۷۳ جریب است لازم است توضیحی راجع بجریب بدهم

در استبداد صغیر بنده مسافرتی کردم آن وقت این طور نبود که درب هر دروازه اسم شخص و پدر و مادر و همه را سؤال کنند بنده واردشدم باترلی خواستم بروم وارد کشتی بشوم گفتند تذکره شمارا ضبط میکنیم ومر انگاه داشتند مجبور به توقف در انجا شدم برای مکان به هتلی مراجعه کردم دیدم کرایه اطاق راکران میگویند به هتل دیگری که قفقازی بود رفتم انجا قیمت کردم گفت کرایه اطاق روزی اوج عباسی است گفتم خوب چقدر ارزان است همانجا منزل کردم جائی و سایر غذاها را سؤال کردم همین طور بحساب عباسی ارزان میگفت من هم دست ازپا خطا کرده دوسه اطاق کرایه کرده و هرروز دستور العمل زیادی برای غذا میدادم در آخر که خواستم حساب کنیم دیدم مطالبه مبلغ زیادی میکند پرسیدم چرا گفت من یك عباسی را پنج یك منات روسی حساب کردم ویك قران میشود گفتم پس چرا اول نگفتی گفت اگر اول میگفتم که اینطور مخارج نمیکردید این قضیه مثل این تصویب نامه است بنده وقتی این تصویب نامه را خواندم گفتم خوب هرجریب معمولی ما ۵۰۰ ذرع ۷۰۰ ذرع و ۱۰۰۰ ذرع است وحد میانه آن ۷۰۰ ذرع است ولی وقتی که مراجعه بقانون مقیاس کردم دیدم هر جریبی ۱۰٫۰۰۰ ذرع مربع است و بنابراین ۱۴ ملیون و هفتصد وسی هزار ذرع میشود (مدرس ـ از اهواز باقی می آوریم (خنده) بله اراضی واگذاری ۱۴ ملیون و هفتصد و کسری است و بنده لازم میدانم شرایط امتیاز نامه دارسی را بخوانم که آقایان بدانند این تصویب نامه مطابق امتیاز دارسی نیست

(در این موقع ازطرف آقای رئیس آهسته با ایشان صحبتی شد و معلوم می داشت که مذاکره میکنند که این مذاکرات از موضوع خارج است واز طرف ایشان گفته شده است که ارتباط باهمان موضوعی که مطرح است دارد باین جهت موافقت نظر در ادامهٔ مذاکرات ایشان حاصل شد)

دکتر مصدق ـ حالا فصل دوم و سوم امتیاز نامه را میخوانم (قرائت نمودند) این تصویب نامه هم برطبق این دو فصل برخلاف شرایط امتیاز نامه است وهم مخالف قانون اساسی که بایدهر گونه امتیاز وقراردادی بانظر و تصویب مجلس بوده باشد ودولت حق نداشته است بدون نظر مجلس این کاررا بکند وجای تعجب است که دولت برای واگذاری یك قسمت اراضی در شیراز بیانك شاهنشاهی لایحه بمجلس میدهد که اجازه بگیرد ولی برای ۱۴ ملیون ذرع اراضی تصویب نامهٔ صادر می کند (مدرس ـ بدوا باید ابهام قضیه رفع شود) از این اختیارات که داده میشود ما فایده نمیبریم برای اینکه وقتی وزراء عما مسؤل هستند بدوخوب را گردن میگیرند ولی وقتی اختیارات مهمی را بیك نفر میدهند هرچه بوزیر میگوئید اظهار می کند چکنم اوامضاء کرده بنده هم امضاء میکنم ـ بنده همیشه عقیده‌ام این بوده است بیك خارجی نباید اختیارات فوق العاده زیادی داده شود باید اختیارات مطابق احتیاجات مملکت باشد نه اینکه وزیر خودرا مسؤل نداند و بگوید هرچه گفت من کردم چه بساکه وزراخواسته‌اند در برابر او مقاومت کنند نتوانسته اند و اتفاقا بعضی ها ورقه رضایت نامه گرفته اند و رفته اند. ملاحظه کنید کار مالیه مملکت ما بجائی رسیده بود که اگر وزیری می خواست از آنجا خارج شود باید تصدیق نامه بگیرد ـ بنده با این اختیارات مخالف بودم وزراء از دوحال خارج نیستند اگر مردمان درستی هستند که هیچ کار بدی نمی کنند اگر مردمان نا درستی هستند یك همچو کاغذ هائی را اقلا مجانی نمیدهند باید وزیر اختیار داشته باشد وجودش کار کند و تحت مسؤلیت مجلس هم باشد این عقیده بنده است و در روی این زمینه بود که بانظریه آقای وزیر مالیه که می گفتند میخواهم اختیارات دکتر میلسپو را کم کنم موافقت کردم

خوب حضرت والا شما همین می خواستید باو اختیار ندهید و دعوا با او بود اگر اینطور نیست چرا همان اختیارات را نمیخواهید بکسی دیگر بدهید ما که با دکتر میلسپو غرضی نداریم وخدمات اورا هم گفتم شما در سر اختیارات دکتر میلسپو طرف میشدید ومیگفتید بنام مصالح مملکت بنام ایرانیت بنام چه وجه باید اختیارات او را کم کرد ماده ۸ وماده ۹ را کم کرد آنوقت میائید همان اختیارات را بکسی دیگر میدهید یا حقیقة اشخاص خوش باوری هستیم که حرف‌های شمارا قبول کردیم و بنده تعهد میکنم که دیگر خوش باور نباشم اینجا گفته میشد علی رغم نصرة الدوله باید مخالفت کرد نمیدانم مگر خدای نکرده نصرة الدوله آدم بدی است زیرا گفته میشد چون نصرة الدوله میگوید باید کم کرد باید مخالفت کرد ولی بنده روی این اصل که خواسته‌اند از اختیارات کم کنند موافقت کردم ولی حالا معلوم می شود خواسته‌اند مارا اغفال کنند که ماده واحده را باقید دوفوریت تقدیم داشته‌اند که اختیارات بشخص دیگری داده شود اگر میفرمائید خودتان صلاحیت ندارید پس تشریف ببرید یکنفر صلاحیت دار بیاید بنده درخود وزارت مالیه اشخاصیرا می شناسم که صلاحیت دارند و اشخاصی در خانه‌های خود نشسته‌اند که آدم‌های صالح وباید دولت از آنها تشویق نماید اگر خودتان عقیده ندارید که دارای صلاحیت نیستید صریحا بفرمائید تا کس دیگری بیاید (خنده) بخدای واحد اگر بخواهید دکتر میلسپو را ببرید ومستر مکاسکی را بیاورید باوجود لجاجت من اورا بمراتب ترجیح میدهم شما اگر خواستید خودتان و اگر نخواستید می آیند ویك اختیاراتی که مقتضی باشد به یك نفر دیگر که مطمئن و از عهده بر آید بدهید ومارا هم باین حسن ظن خود و خوش باوری باقی بگذارید

(مدرس ـ تصویب نامه ها موقوف الاجرا است)

دکتر مصدق ـ بله تصویبنامه ها هم البته باید با تصویب مجلس باشد

وزیر مالیه ـ فرمایشات آقای دکتر مصدق چند قسمت بود یك قسمت های آن خارج ازمطلب بود آن قسمت تصویب نامه هائی بود که بان اشاره کردند ودر آن قسمت یك وقت دیگر مفصلتر و بامدارك جواب مقنع عرض میکنم وباید مستحضر باشند که هیچ وقت آن تصویب نامه مخالفتی با قانون ندارد و موافق با امتیاز نامه دارسی است (وکلاء اینطور نیست) همهمه) اگر در هر قسمت آن نظری داشته باشید موضوع نظری است ربطی به قانون ندارد اینکه آقای مدرس راجع به ابهام قضیه فرمودند این موضوع باید مورد بحث واقع شود والا ما که مجری قانون هستیم نمیتوانیم مفسر قانون واقع شویم و تفسیر قانون از شؤن ومشخصات مجلس است اما مسئله جریب وهتل پهلوی راکه فرمودند البته خیلی خوش مزه وخوب بود ولی میترسم این هم اشتباهی مثل همان لفظ ترکی و روسی باشد رقمی فرمودند اشتباه بود این جریب جریب معمول به عیادان است ومن درست در خاطر ندارم که چقدر می شود همین قدر یقین دارم باین مقداری که فرمودند نیست ـ این که گفته شد خلاف قانون اساسی وامتیاز نامه است واراضی شعبه بانك را درشیراز مثل زرند باید عرض کنم که بانك شاهی دارای امتیاز وشرایط نبود باین جهت بمجلس پیشنهاد شده بود واین اراضی باثر است (همهمه وکلاء این طور نیست باید نیست درعیادان اساسا اراضی بایر یافت نمیشود) اجازه بدهید بنده عرایض خود را بگویم بعد صحبت کنید باید دید اگر بایر بود داده نمی شود (وکلاء مجلس باید بدهد نه دولت) این عملیاتی هست که مربوط به مجلس نیست در تصویب نامه معلوم کرده است که بایر است ولی باز از شیراز از طرف مالیه ماموری فرستاده شده که معلوم بکنند

اما در اصل مطلب که آقای دکتر مصدق فرمودند آقای دکتر در ضمن شوخی ها گاهی آن شوخی ها زننده گی هم دارد موضوع اختیارات چیزی است که ما بین ایشان و بنده بحث شده ایشان میدانند با این اختیارات بنده شخصا مخالفم اما نه به آن اندازه که فرمودند (دکتر مصدق ـ بیشتر) بهر حال دراین قسمت نظریات مختلفی هست که باید تمام آن ها را در نظر گرفت و رویهمرفته تا وقتیکه شما احتیاج دارید باید یك اختیاراتی داد بنده البته از اول متعرض بوده و هستم ولی تمنائی که دارم این است آقا هم منصفانه دقت بفرمایند برای اینکه از امروز یکشنبه اول مرداد ماه کارها فلج نماند و در وضعیات مالیه تغییر صورت قطعی پیدا نکرده باشد آیا هیچ راهی غیر از این پیدا میکردید که این قانون ٤ اسد ۱۳۰۱ را بگذاریم و با همان سابقه و عمر طبیعی ۵۰ روز را هم بگذرانیم و در ضمن این مدت مطالعاتی نموده تجدید نظریاتی بکنیم آن وقت لایحه صحیحی بیاوریم بمجلس واکثریت مجلس هرچه حکم کرد رفتار کنیم بعلاوه یك چیز را عرض کنم و آن مسئله که اصل اختلاف و اعتراض مهم بود موضوع حکمیت دعوی است آقای دکتر مصدق میدانند که در قانون ٤ اسد هیچ ذکری ازحکمیت نکرده بود ومعایب بزرك کار قسمت عمده‌اش ناشی ازهمین بود و بنده دارای همان عقیده هستم وابدا سست نشده‌ام و موادی را درهمین قانون ٤ اسد خوب نمی دانم ولی تصدیق بفرمائید اگر امروز بخواهیم وقت مجلس را صرف این کار بکنیم وقبل از اینکه تکلیف اساسی کار معلوم شده باشد باین کار بپردازیم کار های مالیه بطور تعویق باقی خواهد ماند وعقیده دارم باید از روی فرصت وبا مطالعات عمیق لایحه را تهیه کرد و اختیارات رئیس کل مالیه نوعی باشد که نظریه همه ما را تامین کند و وقتی که همه معتقد شدند که باید متخصص آورد متخصص بتمام معنی میاوریم نه اشخاصی که در داخله کارباد بگیرند بنده معتقدم متخصص حسابی باید آورد و اختیارات اداری باو بدهیم و او صرف نوکر قانون باشد این‌ها دلائلی است که هیئت دولت را معتقد باین کرده که برای اینموقع موقتی تا ۵۰ روز دیگر که تصمیم قطعی گرفته می شود وازنقطه نظر اینکه کار ها عقیم نماند همان اختیارات را بمستر مکاسکی بدهیم و عجالتا این لطف را آقای دکتر مصدق بفرمایند موافقت بفرمایند ونه ایشان آن طور که فرمودند خوش باور هستند و نه من این طور سست عقیده که تغییر عقیده بدهم وکسی هم نیستم که مجبور بتغییر عقیده باشم ویاورقه رضایت نامه بگیرم ـ

ارباب کیخسرو ـ جای تردید نیست ازوقتی که تصمیم گرفتیم متخصص بیاوریم تصدیق داشتیم که مالیه مملکت خراب است در دوره دوم مستر شوستر را آوردیم متاسفانه او روی امانتش رفت در دوره چهارم هم اقدام کردیم یکعده متخصص دیگر آوردیم آنهم رفت زیرا رئیسشان رفت وحقیقتا بنده نمیدانم موضوع دعوی سرچه بود نزاع هائی در گرفت و در نتیجه اعلان شد که دکتر میلسپو رفت و میرود ـ در رفتن او البته موافقت حاصل نشده وانشاء الله نخواسته است برود در هر حال اینجا گفته میشود که یك قرارداد هائی بسته می شود و دولت مجبور بوده است امضاء کند و بنده آن دولتی راکه چیزهای برخلاف مصلحت مملکت را بصرف گفتار متخصص مالیه امضاء کند آن دولت را دولت قوی نمی دانم (صحیح است) دولتی که متکی به مجلس و قانون است چرا باید زیر بار چیز های خلاف مصلحت مملکت برود ـ بنده بهیچوجه نمی توانم زیر بار این حرف بروم زیرا دکتر میلسپو را شخص درستی می دانم و معتقدم بما خدمت کرده است (صحیح است) دکتر میلسپو حقوق ادارات مارا که آجر عوض پول می داده اند منظم نموده (صحیح است) دکتر میلسپو عایدات ومخارج مارا تمرکز داده نماید این قدر اغماض کرد ـ اینکه بیان کردند که در سایه قدرت نظام و آن توجهاتی بود که ازطرف مقامات عالی می شد کسی منکر این قسمت نیست و بنده کاملا اعتراف دارم ولی انصاف بدهید اگر کسی بود که نمی خواست بکند با وجود داشتن وسایل باز هم پیشرفت می کرد (عده از وکلاء ابدا) دکتر میلسپو رفت وحالا کسی دیگر را بخواهید بیاورید آن شخص کیست آن شخص مکاسکی است این شخص را بنده از ابتدائی که باشوستر بایران آمد می شناسم دکتر میلسپو با من برادر نبوده که از او طرفداری کنم و نظری هم ندارم ولی باید فهمید که مکاسکی ازعهده برمی آید یاخیر ؟

این شخص خزانه داراست حساب خزانه را بکی خواهد سپرد هم خودش خزانه دار است وهم محاسبه خزانه را باید پس بدهد چه میشود گفت (صحیح است) باید فهمید اطرافیان مکاسکی چه اشخاصی هستند ـ یکی از اعتراضات اساسی این بود که چه شده است آن اختیارات در دست دکتر میلسپو خوب نبود ولی در دست ایشان همان اختیارات خوب است اگر بفرمائید برای مدت کمی است بنده عرض میکنم اگر آن اختیارات بد باشد چه یك ساعت چه یك روز چه پنجاه روز تفاوتی نمیکند بنده میخواهم راجع به مکاسکی وکمپانی که اطرافش جمع شده اند مثلی عرض کنم این مثل بنده مربوط به مجلس است ما بعد از آن که با مشقات زیاد مطبعه مجلس وارد کردیم تمام مقصود ما این بود که حوائج دولت را مخصوصا ازخارجه رفع کنیم حوائج دولت هم تمبر وباندرول بود پس از زحمات زیاد از خزانه داری آمدند سفارش تمبر دادند و هشتاد و دو سه ملیون تمبر در مطبعه طبع شد اما در ضمن مخالفت‌هائی که کردند این بود که اولا تمثال اعلیحضرت همایونی را ماهرچه اصرار کردیم بدهند بما خودمان بسازیم ندادند ومخصوصا بکسی دادند که خراب ساخت برای این که بکوبند مطبعه خراب کرده

استقبال حضرت والا آقای محمدهاشم میرزای افسر

رفع اختلافات محلی

رفع باید کرد ز اول اختلافات محلی — تا از آن آسان بیابی وحدت آمال ملی
یعنی هر قومی که ایرانیست بایکچشم دیدن — هان مکو این کرد کوهی ایند کر را فرس اهلی
ساکن یك آب وخاك وزاده یکمام و مادر — حصهٔ آن از چه جزئی قسمت این از چه کلی
یکزبان یکرنگی آسان است چون نور معارف — کر ز کوه طور سرحدی کند کاهی تجلی
مژده ای دل پیشرو آید دیکر ایران ز اقران — باچنین عزم غریزی با هنر های جبلی
عاقل و بالغ بمال خویشتن دارد تسلط — اجنبی را کو مبادا درسرش فکر تولی
انتظار وحدت فکر و نظر دارم ز مرکز — خاطر امیدواران زان دو وحدت را تسلی

میرزا ابوالحسن سیف القضاة قاضی مکری

وباید بمطبعه هارلم سفارش داد بنده عقیده دارم اکر ناقص هم است باید تکمیل کرد که رفع احتیاجات ما از خارجه بشود نه اینکه مخصوصا وسائلی فراهم کنند که دستور بخارجه بدهند بنده از کمپانی آنها خوب اطلاع دارم مخصوصا خوب یاددارم برای همین کلیشه از خزانه داری کفته شد رئیس کل پست این طور دستور داده بعد که تحقیق شد ا وبکلی تکذیب کرد وبعد کفت شخص اعلیحضرت فرمودند بنده مخصوصا شرفیاب شدم واعلیحضرت فرمودند تمثال من در طهران باید چاپ شود ومن علاقمندم که همین در طهران باشد بازاخیرا کفتند که باید بهارلم سفارش داده شود برای این که (یکی از وکلاء ـ کمپانی است) بنده خودم در روسیه بودم دیدم تمبر های ناصر الدین شاهی راصدتا صدتا باقیمت خیلی ارزان میفروشند

خلاصه اینکه تمثال اعلیحضرت را آنکه مخصوصا خراب ساخته شده بمطبعه مجلس دادند ودیکری راکه دلخواه بوده بهارلم فرستاده اندوما نتوانستیم تمثال را از مکاسکی بکیریم دراین خصوص ازوزیر مالیه هم سؤالی کرده ام وجواب نداده اند آنوقت آقایان میخواهند مالیه مملکت را باین شخص و اشخاصی که اطرافش را کرفته اند بسپارند بنده این قدر که نسبت به اطرافیان این شخص بد بین هستم نسبت به خود ایشان بدبین نیستم (یکی از وکلاء میخواهند پول هارا بخورند) آقای وزیر مالیه از بنده خواهش میکنند مخالفت نکنید ایا در مسائل مهم مملکت باید این نظررا داشت! درهرحال بنده باین جهاتی که عرض کردم جدا مخالفم

در این موقع تنفس داده شد وبعد از تنفس مجلس یکربع بظهر مجددا انعقاد یافت عدهٔ حاضره برای رای کافی نبود

یاسائی اظهار داشت بنده امروز می بینم اغلب مذاکرات از اصل موضوع خارج است مثلا آقای دکتر مصدق بصورت موافقت یك مخالفت شدیدی با دکتر میلسپو کردند این مذاکراتی که در اطراف مالیه میشود و مقایسه که می کنیم بیشتر از نقطه نظر طهران است البته مالیه طهران خیلی خوب و حقوق ادارات مرتب پرداخته و بطوریکه ملاحظه میشود هرروز درخیابان لاله زار صرف تفریح میکردد ولی اکر بدهات بروید بعکس وضعیات طهران را مشاهده می کنید (صحیح است) البته انتظامات مالیه موره توجه ما بوده ودکتر میلسپو هم خوب موفق شده است که دخل و خرج مملکت را تعدیل دهد ولی دکتر میلسپو ناظر خرج خوبی برای ما بوده است والبته مجلس شورای ملی هم وظیفه دار است که نظارت کامل نماید

اصل موضوع این است که بدکتر میلسپو کفته شد اختیارات شما را تجدید و بیك صورت دیکری کنترات شما را منعقد کنند و در جلسات عدیده مذاکره شد و ما به الاختلاف چند چیز بود یکی آنکه وزیر مالیه بتواند مفتشینی بر کمارد که در امور مالیه تفتیش و حتی عملیات دکتر میلسپو را تفتیش کند وقبول نکردند وبعقیده بنده وحشت از این قسمت مورد نداشت یکی هم موضوع مسؤلیت امریکائی ها بود که تا کنون تمام امریکائی ها تحت نظر دکتر میلسپو بودند وبموجب لایحه جدید در آتیه تحت اختیار وزیر مالیه باید بروند این هم یك مسئله اساسی که ایشان قبول نمی کردند ـ یکی هم طرز حکمیت بود که این موضوع مخصوصا اشکالاتی را تولید کرده بود و اخیرا موافقت نظر حاصل شد که اختلافات حاصله را به هیئتی که از رؤسای قوای ثلاثه مملکت تشکیل شود مراجعه دهند (رئیس مجلس شورای ملی ـ رئیس الوزراء ـ رئیس دیوان عالی تمیز) و دکتر اظهار داشته است ممکن است دولت تحت تاثیر واقع شود ودولت حق داشته است که این طرز حکمیت را پیشنهاد کند ودولت نمی خواهد یك کاپیتولاسیون خاصی را که الغاء شده در اینجا قائل شود که یك نفر خارجی یکنفر حکم برعلیه دولت معین کند ابتدا شنیدم کفته بوده است وزیر مختار امریکا شرکت داشته ولی بعد تکذیب کردند که یکنفر ایرانی را معلوم می کنم ولی بنده بهیچوجه مقتضی نمی دانم ـ درهرحال دکتر میلسپو حاضر نشد ولازم بود علاج فوری برای کار بشود و ایشان میخواستند از دوماه و کسری مرخصی خود استفاده نمایند و ما نمیتوانستیم مالیه مملکت را بقضا و قدر مراجعه کنیم با این عقیده مقتضی بود یك فکر موقتی دولت بکند وآنچه بنده تحقیق کرده ام بین داخلی و خارجی دیدم بهترین اشخاص همین مستر مکاسکی است البته معلومات واطلاعات و شجاعت دکتر میلسپو را ندارد ولی محاسب خوبی است ومادر مدت ۵۰ روز کفالت مالیه رامی خواهیم باو بدهیم ودر این مدت لایحهٔ برای استخدام شخص عالی تر از دکتر میلسپو تهیه کرده به مجلس بیاوریم ـ این که کفته شد چرا همان اختیارات را قائل شدید عرض میکنم برای اینکه وقت نبود که بشود رسیدکی کامل کرد وباید همین امروز تکلیف مالیه را معلوم کنیم زیرا میلسپو حاضر شده است این که راجع به اطرافیان دکتر میلسپو فرمودند تفاوت نمی کند همان کسانی که اطراف دکتر بودند اطراف مکاسکی هم هستند و اساسا باید این کمپانی را از بین برد واکر بخواهید باهمان کمپانی مکاسکی بوزارت مالیه انتقال پیدا کند مثلا مستر رید برود انجا بنده مخالفم راجع به محاسبه فرمودند که حساب مکاسکی را کی رسیدکی میکنند بنده عرض میکنم چه فرق میکند اکر بنا باشد باید تمام محاسبه رسیدکی شود و تصور می کنم بادقت کاملی که دکتر میلسپو داشت نکرانی نباشد ما وقتی بحساب ارزاق رسیدکی میکنیم می بینیم تنها ارباب حیدر علی بنام پیشکرایه ۴۵۰ هزار تومان کرفته و خورده وحالا هم خود را مفلس قلمدار می نماید آقایان توجه بفرمایند حساب خزانه هم حساب ارباب حیدرعلی نباشد یك موضوع دیکر که شنیده ام این است دکتر میلسپو در این دوسه ماهه اخیر ان توجهی ار که نسبت بامور مالیه مملکت داشته اند اعمال نکرده بهمین جهت در عایدات مختلفهٔ مملکت نکت حاصل شده است یك مسئلهٔ را هم باید عرض کنم که ما کسی را می خواهیم که دنبال سیاست نرود برای قیمت ۱۱ قران دنبال تلکراف رمز بوزارت خارجه نرود نباید حقوق کوریه سیاسی ما که بمسکو میرود توقیف کنند ـ مثلا مخارج ساختمان بنای عدلیه را محتاج به اجازه قانونی هستند ولی مخارج نمایشکاه قبلادلفی را بدون اجازه مجلس خرج میکنند

وزیر مالیه اظهار داشت این موقع ۵۰ روز که مجلس تصویب میکند از نقطه نظر این نیست که آن اختیارات اولی زیاد بوده حالا هم باید باشد بلکه از نظر ضرورت امر است و بطوریکه عرض کردم کارها معوق مانده بود بنده امروز صبح خودم دستورالعمل هائی در وزارت خانه چون رئیس مالیه نبود دادم که بحال وقفه نماند ومخصوصا از رئیس محاسبات ورئیس خزانه راری وراپرت جامع از وضعیت مالیه و موجودی خزانه وجریانات اداری خواسته ام که پس از وصول بعرض آقایان هم خواهم رسانید

اما نسبت به کمپانی و آن شخصی که اسم برده شد خیلی تعجب می کنم زیرا عبد الرضاخان مستر رید در حکم تعلیق است اکر چه محکمه ابتدائی اورا تبرئه کرد ولی استیناف داده شده و فرضا در اینجا هم تبرئه شد باز بنده مانع خواهم بود و در هرحال تحت حکم تعلیق میباشد

فعلا تقاضا دارم آقایان موافقت فرمائید این ماده واحده موقتا بتصویب برسد تا فکر اساسی بشود.

اظهار شد مذاکرات کافی است حاج شیخ بیات مخالف بوده و عقیده داشت تمام اشخاص که اجازه صحبت خواسته اند باید مذاکرات خودرا بنمایند

رئیس ـ عده برای رای کافی نیست اظهار شد جلسه ختم شود ـ

نیم ساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد جلسه آتیه روز سه شنبه دستور بقیه مذاکرات در اطراف لایحه فوق تعیین کردید

تلکرافهای خارجه

از برلن مورخه ۲۴ ژوئیه ۱۹۲۷

وین ـ روز پنجشنبه باحضور رئیس دولت وصدر اعظم و اعضای کابینه وبدون هیچ پیش آمدی مراسم تدفین مامورین نظمیه که در وقایع اخیر وین تلف شده بودند بعمل آمد شورای بلدیه شهر وین بافتخار قربانی های انقلاب اخیر جلسه عزائی تشکیل داده مراسم تدفین سایرین روز شنبه بعمل می آید.

لندن ـ وزیر بحریه انکلیس اظهار داشت که دولت خیال دارد یك طیران نظامی مستقیم بین انکلیس و هندوستان بدون اینکه طیاره دربین راه فرود آید انجام دهد

رومانی ـ از صبح جمعه متجاوز از ۵۰ هزار نفر در اطراف جنازه پادشاه متوفای رومانی طواف کردند. درفوکاراس اغتشاشاتی برله کارول و لیعهد سابق ظهور کردیده. ملکه سابق بشاهزاده مزبور اجازه شرکت در مراسم تدفین پدررا تلکرافا مخابره نموده است

برلن ـ چهل نفراز جریده نکاران سوئدی وارد برلن کردیده اندکه از آن جا به سایر شهر های بزرك آلمان بروند.

لندن ـ روزنامه محافظه کار انکلیس موسوم به (اونلوك) پیشنهاد مینماید که برای تشیید روابط بین انکلیس والمان لازم است رسما از هیند نیورك دعوتی بعمل آید که پس از آن پادشاه و ملکه انکلیس بتوانند به بازدید او ببرلن بروند

مراسله دکتر میلسپو بریاست وزراء راجع بختم خدمات خود

بتاریخ ۳۱ تیر ۱۳۰۶

مقام منیع ریاست وزراء عظام

از جناب مستطاب اجل آقای وزیر مالیه چند فقره پیشنهادات جدید راجع بتجدید استخدام این جانب بسمت ریاست کل مالیه مورخه ۲۸ تیر ماه ۱۳۰۶ دریافت نمودم آقای وزیر مالیه درمرقومه ابلاغیه خود چنین اطلاع میدهند که پیشنهادات مزبوره آخرین پیشنهادات دولت است و بجهت این که از تاخیر زیاده براین احتراز بعمل آمده باشد دولت تقاضا دارد در ظرف یك هفته جواب مثبت یامنفی داده شود

درباب کنترات ـ اینجانب باحضرت اشرف آقای رئیس الوزراء وبا جناب مستطاب اجل آقای وزیر دربار در سه مجلس یعنی درهیجدهم و بیستم و بیست وچهارم تیرماه که تقریبا یك هفته طول کشید باکمال مسرت مذاکراتی داشته ام ـ پس از آخرین جلسه حضرت اشرف لطفا چند موادی را اتخاذ و باین جانب ارسال فرمودید که بابعضی تغییرات خیلی جزئی میتوانستم قبول نمایم

درابتدای مذاکرات مذکوره به این جانب کفته شد که عمدهٔ اشکال دریك مادهٔ کنترات فعلی اینجانب است که مقرر میدارد اختلاف نظر بترتیب حکمیت حل شود وهرکاه احتمال شرکت خارجه درحکمیت رفع شود راجع بسایر تغییراتی که دولت پیشنهاد نموده اشکالی باقی نخواهد ماند ـ برای جلب رضایت ملت ایران که نسبت بحیثیات آن تصور نشود سکته وارد آمده فوراقبول نمودم که حکمها ایرانی باشند ـ پس از آن وقتی کفته شد که دولت اصلا با حکمیت مخالف است قبول نمودم که موضوع اختلاف اکر در هیئت وزراء حل نشود بیك کمیسیونی مرکب از ایرانیها رجوع کردد واکر در کمیسیون هم تسویه نشد برای تصمیم قطعی بمجلس شورای ملی تقدیم شود ـ این راه حل که خیلی معقول بوداز طرف دولت مورد قبول نیافت وپس از آن وقتی راجع ببعضی تغییرات غیرلازم درمادهٔ چهار لایحهٔ پیشنهادی مذاکره میکردیم فقدان روح مسالمت رادر نمایندکان دولت باکمال تعجب ملاحظه نمودم ـ مکرر بحضرت اشرف اطمینان داده ام و حالا هم باکمال میل همان اطمینانات را تایید میکنم که همیشه مایل بوده وهنوز هم هستم هر تغییری را که از طرف دولت پیشنهاد می شود که واقعا کار مارا سهل خواهد نمود و بحال مالیه مفید خواهد بود (که از حیث احساسات ملی الزام میکردد یا برای احتراز از مشکلات سیاسی ضرورت پیدا میکند و در شکل مناسبی پیشنهاد میکردد) قبول نمایم باکمال تو قیراین نکته را هم متذکر میشوم که راجع بچهارده ماده از هیجده ماده لایحه پیشنهادی دولت هنوز تبادل نظر بوقوع نپیوسته

باز هم برای اینجانب اسباب تعجب است که در لایحه جدید بعضی مواد فرق کلی دارند باموادیکه از طرف اولیاء عالی مقام دولت که با این جانب مذاکره میفرمایند تواما یا منفردا پیشنهاد یاقبول کشته

اکر دولت ایران صمیمانه مایل است مرا در خدمت خود نکاهدارد حصول موافقت نظر مشکل نخواهد بود ـ درحال فعلی من حاضر هستم بعضی از پیشنهادات دولت را قبول کنم ـ بعضی را با بعضی تغییرات قبول خواهم نمود و بعضی دیکر راهم نمیتوانم قبول کرد ـ دولت وقتی شرایط اخیر را پیشنهاد فرمود بخوبی میدانست که آنها را من حیث المجموع نمیتوانم قبول کرد ـ

دولت نیز بخوبی مسبوق بود که تحصیل توافق نظر بواسطه مکاتبه رسمی و اولتیماتوم غیر مقدور خواهد بود ـ

قابل تردید نیست که کلمات بعضی از پیشنهادات جدید با کلمات پیشنهادات اولی دولت قدری متفاوت است ولی اثر آن در عمل مادنا همان خواهد بود یعنی تضعیف و تخریب اختیاری که تا کنون برای حفظ وجوه عمومی بکار برده ام ـ

دلایل اینجانب راجع به جزئیات پیشنهادات دولت در مراسلهٔ این جانب مورخه ۹ تیرماه ۱۳۰۶ ذکر شده بود ـ

چون جناب مستطاب اجل آقای وزیردربار تذکر دادند اعلیحضرت همایونی توجهی بجزئیات پیشنهادات دولت نفرموده اند لازم میدانم بعرض دولت برسانم که هرکاه اعلیحضرت شهریاری اذن شرفیابی چنانچه یکهفته قبل خواهش نمودم به اینجانب مرحمت بفرمایند وبانظریات اعلیحضرت شاهنشاهی قطعا آشنا بشوم شاید برای این جانب ممکن باشد بادولت موافقتی که تماما بروفق تمایل همایونی باشد حاصل نمایم ـ نیز هرکاه دولت میل داشته باشد مسئله را تقدیم مجلس شورای ملی نماید من نیز حاضر خواهم بود در اظهار عقیدهٔ قطعی خود دست نکاهدارم تا نمایندکان ملت تصمیم خود را ابراز فرمایند ـ و نیز هرکاه دولت میل داشته باشد بتوسط نمایندکان بیطرف مذاکرات را ادامه دهد من از هیچ کونه مساعی جمیله مضایقه نخواهم کرد که باوح مسالمت وسیلهٔ برای حصول موافقت پیدا نمایم ـ

هرکاه تمام این وسائل عقلائی سه کانه مردود واقع شود قبول مجموع پیشنهادات دولت برای اینجانب وضوحا غیر مقدور خواهد بود و هرکاه دولت راجع بمجموع پیشنهادات خود اصرار فرمایند مختارهستند مسئولیت تمام نتایج آنرا عهده دار بشوند ـ

حضرت اشرف چند روز قبل باین جانب مرقوم فرمودید که مذاکرات ادامه خواهد داشت و تقاضا فرمودید که مشغول خدمت باشم و من باکمال خرسندی با فرمایش حضرت اشرف موافقت نمودم ـ نظر برویهٔ که اکنون دولت اتخاذ فرموده که بنظر اینجانب غیر موجه و غیر قابل تصدیق و غیر دوستانه وخالی از نزاکت مانع از پیدا کردن راه موافقت می باشد فداکاری بیشتری رابرای دولت ایران زائد میدانم ولهذا برای استحضار حضرت اشرف معروض میدارم که از روز یکشنبه اول مرداد از حق مرخصی خود استفاده خواهم نمود و دولت نسبت بمقام من هر طور صلاح میدانند اقدام خواهد فرمود

با تقدیم احترامات فائقه
رئیس کل مالیه ایران
دکتر میلسپو

***

مراسله وزیر مالیه ومواد جدیدی راکه بدکتر میلسپو پیشنهاد کرده بودند ومراسله فوق در تعقیب آن بمقام ریاست وزراء اشعار کردیده دیروز بواسطه دیر رسیدن و امروز هم بواسطه عدم کنجایش صفحات درج نکردیده درصورت امکان فردا انتشار خواهیم داد

اعلان

از قرار مسموع یکنفر از شاگردان دارالفنون (هادی آل طه) قسمتی از اشعارمرا بدست آورده و بخود منتسب ساخته لذا لازم دانستم برای اطلاع و استحضار خاطر عموم بالخصوص معلمین و متعلمین کلاس مشار الیه این قسمت‌را اعلان نموده چنانچه مشار الیه متنبه نگردید از مجرای مقتضی تحت تعقیب در آید (سر مد)

از برلن مورخه ۲۲ ژولیه ۱۹۲۷

رومانی ـ مجلس ملی رومانی در جلسه ظهر روز دو شنبه میکائل ولیعهد را به سلطنت رومانی برقرار نمود . غیراز شاهزاده کارول که در پاریس است کلیه اعضاء خانواده سلطنتی و اعضاء دولت و هیئت نمایندگان سیاسی درمجلس حضور داشتند . مراسم تدفین پادشاه متوفی روز شنبه در بوخارست بعمل خواهد آمد شاهزاده کارول خیال دارد برای شرکت و حضور در مراسم مزبور از پاریس حرکت و به بوخارست بیاید . درموقع فوت پادشاه دولت بیانیهٔ انتشار داد شورای نیابت سلطنت روز پنجشنبه اولین جلسه خودرا تشکیل و رئیس الوزراء استعفای کابینه را تقدیم ولی موردقبول واقع نگردید جلسات مجلس تاروز دو شنبه تعطیل خواهد بود روز جمعه برادر پادشاه متوفی شاهزاده ویلهلم فن هوهنز ونون زیگماوینگی وارد بوخارست گردید پادشاه متوفی علاوه بر وصیت نامه خود مراسلهٔ نیز خطاب به رئیس الوزراء نوشته است که قرار است انتشار یابد از طرف قشون نسبت به پادشاه جدید مراسم تحلیف بعمل آمد .

برلن ـ دولت آلمان جواب یادداشت ثانوی بلژیك رادر باب نطق اخیر وزیرجنك بلژیك صادر وروز چهارشنبه دربروکسل بوسیله سفارت خود تسلیم دولت بلژیك نمود.

وین ـ مراسم تدفین قربانی های انقلاب وین با کمال آرامی بعمل آمد. نمایندگان دولت حضور نداشتند . بعداز ظهر پنج شنبه نیز مراسم تدفین آژان های پلیس بعمل آمد، روی همرفته چهار صدو سی نفر از مامورین نظمیه مجروح شده‌اند یکصدو هفتاد نفر آنها سخت مجروحند .

هیئت زارعین تیرول تقاضا نموده اند که دولت ازوین تغییرمحل بدهد . برطبق تقاضای مدعی العموم وکیل اشتراکی مجلس پروس که در قضایای اخیروین توقیف گردیده بمحکمهٔ عالی مملکتی تسلیم شد، مشار الیه متهم است که سعی میکرده تولید انقلابات جدیدی نماید

کپنهاك ـ سفارت انگلیس در کپنهاك اطلاع داده است که وزیر هوا پیمائی انگلیس درماه‌اوت وارد آنجا خواهدشد.

مجارستان ـ معاون رئیس الوزراء مجارستان روزچهار شنبه در مقابل منزل خود از طرف شخصی با عصا طرف حمله واقع و دلایل این امر هنوز معلوم نیست جراحت وارده خطرناك است

لندن ـ در مجلس مبعوثان انگلیس چمبرلن اظهار داشت که مشار الیه فعلا خیال ندارد استرزمان را دربرلن ملاقات نماید و همچنین خیال ندارد فعلا قرار داد جدیدی با مصر متعقد کند

نوروژ ـ جهاز نوروژی که ازسنگاپور به هونك کونك میرفت درراه دچار دزدان دریائی چینی گردیده . دزدان جهاز مزبوررا غارت و کاپیتن آن را مجروح کردند

اعلان

خاطرعموم آقایان ارباب ذوق را مستحضر میدارد تجارتخانه اتحادیه شرقی واقعه در خیابان فرمانفرما کذروزیر دفتر بتازگی همه‌نوع خامه‌های سفید والوان برنگهای ثابت مال خراسان وارد نموده هرموقع هرقدر بخواهند بقیمت مناسب‌می فروشد چنانچه یك‌مرتبه از خامه‌های این تجارتخانه خریداری فرمایند اطمینان میدهیم که ممنونیت خودشان را باین تجارتخانه اظهار خواهند فرمود ونیز کارخانه رنك‌رزی برای همه‌گونه رنك‌های ثابت دایر نموده خامه سفید برای رنك کردن قبول مینماید وضمنا کارخانه ـ قالی‌بافی مردانه وزنانه دائر کرده وشاگردهم قبول می شود . نمره اعلان ـ ۵۵ ۱ـ۱۰

بهترین علاج قطعی کرم

از آنجائی که ورمیفوز دکتر داویچ بواسطه اثرات نیکو وسهولت‌استعمال (بدون پرهیز و مسهل) طرف توجه عامه گردیده لهذا برای سهولت و رفاهیت عامه نقاط ذیل را معرفی مینماید خریداران محترم مارك و علامت مخصوص دواخانه‌جاوید را که روی هرجعبه ملصق‌است درنظر بگیرند وهرجعبهٔ که دارای این علائم نیست‌از درجه اعتبار ساقط است

محل فروش کلی و جزئی دواخانه جاوید چهار راه حسن آباد اول خیابان فرمانفرما

خیابان لاله‌زار ـ دواخانه اتحادیه — خیابان چراغ برق ـ دواخانه پاستور

خیابان ناصریه ـ دواخانه ناصری — خیابان اسمعیل بزاز ـ دواخانه کیمیا

نمره اعلان ۲۶ ۸ ـ ۱۰

اعلان سود مند

۲ دستگاه اتوموبیل سواری سیستم شورولت بدون عیب از امتحان درآمده برای فروش حاضر است طالبین قبلا در کاراژ مسیو مانور واقعه در خیابان چهار راه کنت بازدید نموده بعد در لاله زار بمغازه سیگار فروشی صدقی سیگارچی رجوع نمایند ـ نمره اعلان ۱۵ ۶ ـ ۱۰

بهترین

صابون توالت و شستشو

صابون چتری است

نمره اعلان ۳۳ ۵ ـ ۱۵

اتومبیل فروشی

دو اتوموبیل عالی سواری چهار نفری مارك انگلیس

HUMBER (هامبر)

بفروش میرسد ـ مزایای این‌مارك با اتومبیل‌های دیگر این است که خیلی کم بنزین بمصرف میرساند و ازحیث استحکام بردیگران رجحان دارد

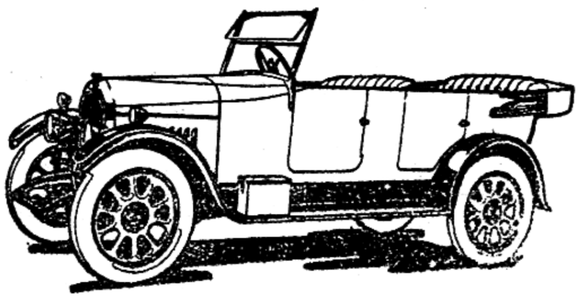

Humber

طالبین به تجارتخانه داوید اپشطین وکمپانی واقع در خیابان علاءالدوله

نمره ۲۲ رجوع فرمایند نمره اعلان ۴۷ ۲ـ۵

بعموم هموطنان محترم

کاراژ آسیا که‌در هشت ماه‌قبل عدوانا بتصرف حاجی میرزا علی‌دوا فروش درآمده بود ودر همان تاریخ قضیه رانوسط همین روزنامه محترم باطلاع عموم رسانید الحال بتفضل پروردگار وعدالت‌پروری هیئت‌محترم قضائیه‌وزارت‌عدلیه اعظم البوم موفق باسترداد کاراژ مزبور شده وتابلو کاراژ آسیا راکه کاراژ خورشید نام نهاده بودند مجددا باسم کاراژ آسیا مبدل نمودلذا کارکنان این کاراژ همه قسم‌در خدمات مسافرین وتجار محترم‌که بخواهند مال‌التجاره خودرا بنقاطی‌حمل ونقل نمایند حاضر ودر انجامش همه‌قسم اطمینان داده خواهد شد

۲ ـ ۳ نمره اعلان ۵۰ مدیر کاراژ آسیا ـ حسین اجزاچی

عاشقان حسینی را بشارت

از یکساعت بغروب مانده روز ۲۱ شهر جاری الی چهار ساعت از شب گذشته تا ده روز متوالی درمدرسه علمیه نوشیروان واقع در خیابان اسمعیل بزاز مجلس عزاداری حضرت خامس آل عبا منعقد است تمام شیعیان را بهمدردی بااین یگانه شعارمذهبی دعوت نموده‌که هم‌ازدرك سعادت ذکر مصیبت حضرتش بهره‌مند و هم از حضور مقدم شریفشان خدمتگذاران مجلس سوگواری را خرسند و قرین مباهات فرمایند نوشیروانی رئیس مدرسه نوشیروان

نمره اعلان ۳۹ ۴ ـ ۵

اعلان

چون درتعقیب تشکیلات‌سنه ماضیه‌صحیه‌کل واعزام اطبا بولایات‌در نظر گرفته شده است جهة پارهٔ نقاط دیگر که هنوز مامورین صحی اعزام نشده‌اند اطبائی استخدام و اعزام شوند لهذا بموجب این اعلان خاطر آقایان اطبائی که داو طلب خدمات و ماموریتهای صحی هستند متذکر می سازد که دفتر داو طلبان خدمت از صبح یکشنبه اول مرداد ماه در پرسنل صحیه کل مفتوح و اسامی آقایان داو را ثبت مینمایند لازم است آقایان داو طلبان برای ثبت اسامی وتسلیم سوادسه احوال و اسناد طبی خود بپرسنل صحیه کل مراجعه نمایند که قرار استخدام ش داده شود .

نمره اعلان ۶۵ رئیس کل صحیه ـ دکتر حسین بهراد

بنزین پارس

از معادن ایران استخراج و در کارخانهای آبادان تصفیه میشود

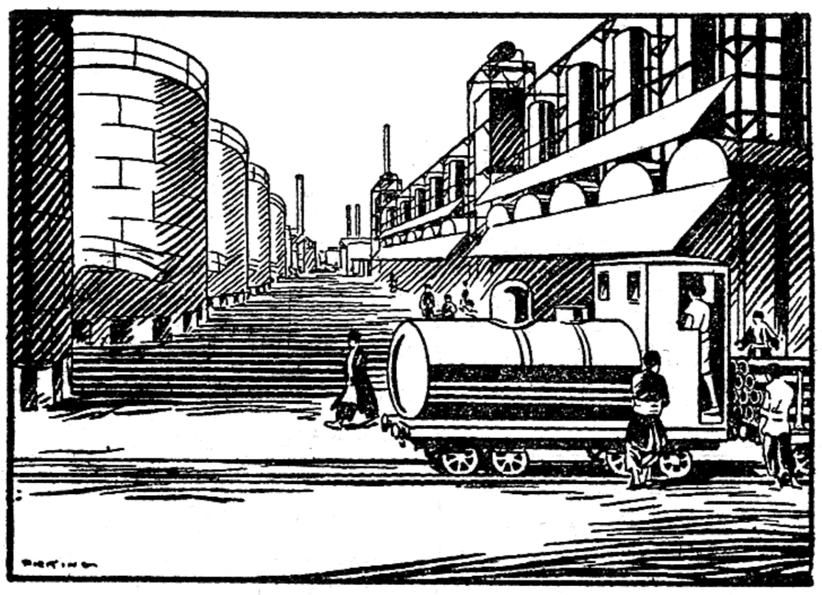

استعمال آن دوام اتوموبیل را زیادوبایك من آن مسافت زیاد تری را خواهید پیمود .

نمره اعلان ۱۰۶

موقع خریداری ساردین

جدیت کنید ساردین های کارخانه دامیو فرره را خریداری نمائید تا مزیت و برتری آن بشما ثابت شود . نمره اعلان ۳۲ ۵ ـ ۱۵

اعلان مناقصه دوا

نظر باینکه اداره صحیه ومعاونت عمومی دویست وهفتادو پنج قلم دوا برای مصرف پست‌های امدادی‌وغیره لازم‌دارداینمؤسسه اقلام‌مزبوررا بطور مناقصه‌خریداری مینماید پیشنهاد دهندگان میتوانند بعد از مراجعه بدایره مباشرت ورؤیت صورت دوا قیمت را در پاکت سربسته از تاریخ نشر این اعلان تا ده روز دیگر باداره مرکزی تحویل نمایند کمسیونی در اینموضوع منعقد و ترتیب مناقصه درروز۱۱ باحضور پیشنهاد دهندگان بعمل خواهد آمد بادیه در رد و انتخاب هریك از پیشنهادات مختار است

نمره اعلان ۵۴ (کفیل بلدیه سرهنك بوذرجمهر)

مطبعهٔ بوشهر

مهرهای کائوچوئی‌را با بهترین‌اسلوب و ارزانترین قیمت‌که اتایان بخواهند در مدت شش ساعت ساخته میشود مغازه نوبهار ـ خیابان‌لاله‌زار ـ طهران ۳ـ۱۰